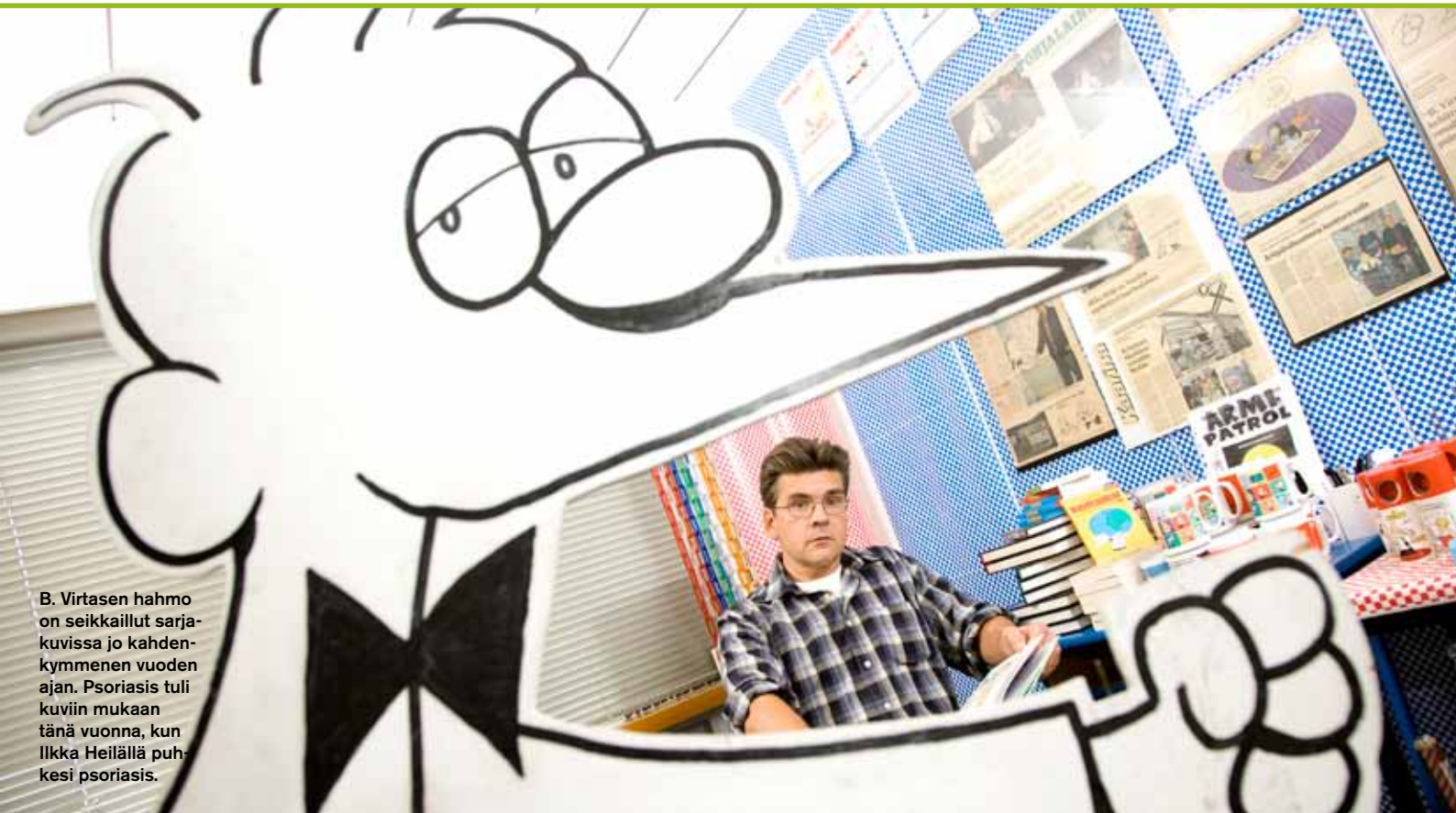

Myös

sarjakuvasankari voi sairastua psoriasikseen

B. Virtasen hahmo on seikkaillut sarjakuvissa jo kahdenkymmenen vuoden ajan. Psoriasis tuli kuviin mukaan tänä vuonna, kun Ilkka Heilällä puhkesi psoriasis.

Ilkka Heilän luoma suosittu sarjakuvahahmo B. Virtanen ammentaa suomalaisten kyvystä nauraa itselleen vaikeuksienkin edessä. B. Virtanen on myös luultavasti maailman ensimmäinen ja ainoa sarjakuvasankari, jolla on psoriasis. Niin on myös piirtäjällä itsellään.

Yhden jos toisenkin työpaikan seinille on vuosien varrella teippailtu netistä tai lehdistä kopioituja sarjakuvia, jossa väsähtäneen näköinen mirrikaulainen mies istuu viitteellisessä toimistossa kirjoituskoneensa ääressä.

Ylitöitä ja vastoinkäymisiä riittää, eivätkä esimiehetkään – luvalla sanoen – tunnu järin pätevilä. Kotona pomottavat vaimo ja riiviömäinen poika.

Kyseinen hahmo on kaarinalaisen **Ilkka Heilän** luoma B. Virtanen, jonka vähän alistuneen oloiseen – mutta sympaattiseen – hahmoon tiivistyy jotakin olennaista niin toimistotyön arjesta kuin suhtautumisestamme työntekoon yleensä.

Itse asiassa B. Virtanen viettää tänä vuonna jo 20-vuotisjuhliansa, sillä hahmo syntyi vuonna 1989 Uuden Suomen ja sarjakuvien jakelutoimisto Bullsin järjestämään kilpailua varten, jossa haettiin uusia suomalaisia sanomalehtisarjakuvia. Noihin aikoihin puhuttiin julkisuudessa paljon A- ja

Ilkka Heilän psoriasis on viime aikoina pahentunut ja levinnyt myös käsiin. Elokuusta lähtien hän on syönyt uusia, sisäisiä lääkkeitä, joiden vaikutusta hän nyt odottelee.

”Ehkä lasten on helppo samastua hahmoon, jota komennellaan ja joka ei saa tehdä kaikkea haluamaansa.”

► B-luokan kansalaisista, ja sieltä hahmon nimikin on peräisin.

– Ei Virtanen varsinaisesti B-kansalainen tai syrjäytynyt ole, onhan hänellä työpaikka ja kaikki puitteet kunnossa, mutta ei hän ihan A-luokkaan ole, Heilä pohtii. Hän käytti perushahmon suunnitteluun aikaan pari vuotta, eikä piirroshahmo sen jälkeen juuri ole muuttunut. – Kuten ei sen elämäkään, hän lisää lakonisesti.

Kaltoin kohdeltu arjen sankari

Alussa B. Virtanen oli aika ärhäkkä, mutta on sittemmin muuttunut nöyremmäksi ja alistuvammaksi.

– Välillä pistän sen suuttumaan. Ei se isoille vääryyksille suutu, vaan pienille asioille, kuten mopopojille. Voi olla, että ne ovat asioita, jotka ärsyttävät minuakin, Ilkka Heilä tunnustaa. Yleensä maailma kohtelee Virtasta vähän kaltoin, mutta aina silloin tällöin piirtäjä onneksi antaa arjen sankarinsa saavuttaa pieniä voittoja, kuten sanoa viimeisen sanan pomolleen.

Teemaan sopivasti B. Virtanen ei

suinkaan voittanut vuoden 1989 sarjakuvakilpailua, vaan jäi toiseksi. Bulls kuitenkin näki hahmon potentiaalin, ja pienen hiomisen jälkeen se lähti lentoon ja leviämään. Kun isot sanomalehdet alkoivat julkaista sarjaa, oli Ilkka Heilän pakko jättää silloinen päivätyönsä postissa ja siirtyä kokopäiväiseksi sarjakuvataiteilijaksi ja yrittäjäksi vuonna 1993.

Vähitellen yhä suosittumaksi kasvaneen sarjakuvan ympärille alkoi syntyä myös oheistuotteita, kuten sarjakuva-albumia, kalentereita, mukeja ja t-paitoja. B. Virtasen nimeä kantava tehtaanmyymälä löytyy läheltä Kaarinaa, Paraisille johtavan Saaristotien varrelta Kuusistosta.

Aikataulupaineet ovat aina läsnä

Moni voi kuvitella, että parinkymmenen 3–4-ruutuisen sarjakuvastripin ja muutaman vähän pidemmän ns. sunnuntaisarjan piirtäminen kuukaudesta olisi leppoisaa työtä, josta jäisi runsaasti vapaa-aikaa. Näin ei kuitenkaan välttämättä ole.

– Joskus juttuja on vaikea keksiä. Joskus taas saa hyvän vireen, ja aiheet rupeavat kuin itse kirjoittamaan itseään, Ilkka Heilä toteaa.

Hän on piirtänyt sarjakuvia pienestä pitäen ja tehnyt B. Virtastakin jo pitkään. Hän ei kuitenkaan koe työn yhtään helpottuneen vuosien myötä. Aikataulupaineet ovat koko ajan läsnä, ja hyvä olisi, että piirroksia olisi myös varmuusvarastossa niitä päiviä varten, kun vaikkapa sairaus yllättää.

– Ja luovuuskin on yleensä loppu jo tässä iässä, 53-vuotias piirtäjä heittää.

Virtasella samat vaivat kuin Heilällä

Stressaava työ voi hyvinkin olla sen taustalla, että Ilkka Heilällä diagnosoitiin psoriasis tämän vuoden alussa. Kynnärpäissä ja korvissa ihottumaa oli ollut jo jonkin aikaa, mutta vasta jalkoihin ilmestyneet ”luodinreiät” saivat miehen lähtemään lääkärille.

– Arvasin kyllä, mistä on kyse, sillä eräällä tuttavallani on psoriasis. Myös serkkuni sairastaa nivelpsoriasisista, hän kertoo.

”Ei Virtanen B-kansalainen ole, mutta ei hän ihan A-luokkaakaan ole.”

Yleensä B. Virtanen on saanut piirtäjänsä vaivat kuten selkäkivut. Niin nytkin. Heilä teki nopeassa tahdista psoriasisesta kymmenen piirrosta, jotka julkaistiin eri lehdissä vähän eri aikaan kevään kuluessa. Itsensä terapoinnista piirroksissa ei ollut kyse, eikä sinänsä hyvästä, runsaasti materiaalia tarjonneesta aiheesta oikein voinut iloitakaan.

– Mieluiten olisin jättänyt ne kymmenen strippiä tekemättä kuin sairastunut tähän turhanpäiväiseen tautiin, hän toteaa. Rasvailusta huolimatta psoriasis on viime aikoina äitynyt pahemmaksi ja levinnyt jo kynnärpäihin, reisiin, käsiin ja sormiin, mikä varsinkin on alkanut arveluttaa käsien kautta elantonsa hankivaa miestä. Läiskät myös kutiavat ja ovat välillä kipeitä. Uusintakäynti ihotautilääkärin luona elokuussa tuottikin tulokseksi uudet, sisäiset lääkkeet, joiden tehoa Heilä nyt odotelee.

– On tämä sellaista itsetutkiskelua. Tuossakin on läiskä ja tuossa, hän kuvailee tuntemuksiaan verkkaiseen taapaansa.

Psoriasispiirroksista hyvää palautetta

Ilkka Heilä ajatteli jo psoriasispiirroksia tehdessään, että lääkärit saattaisivat hermostua esimerkiksi piirroksista, jossa lääkäri toteaa helpottuneena, että psoriasiskeen ei ole parantavaa hoitoa. Hänen ei siis tarvitse edes yrittää hoitaa sitä.

– B. Virtasta hoitaa se sama työpaikkalääkäri, joka ei koskaan enemminkään ole pystynyt tätä auttamaan. Hän on huono lääkäri ja yhtä epäpätevä kuin kaikki muutkin Virtasen työpaikalla. En voinut tehdä hänestä tässä asiassa pätevää, Heilä toteaa ja korostaa vielä, että asennetta ei pidä yleistää kaikkiin lääkäreihin.

Lääkärit eivät kuitenkaan hermostuneet kuvista, ja psoriaatikoiltakin on tullut pääosin myönteistä palautetta, vaikka kaikki eivät luonnollisesti pidäkään näin rankasta huumorista. Psoriasisesta esitettyjen faktojen paikkansa pitävyyttä on kiitetty erityisesti. Ja jo nyt on selvää, että B. Virtasen psoriasisesta ei vielä ole kerrottu kaikkea, vaan aiheeseen palataan

20 vuotta B. Virtasta

B. Virtanen -sarjakuvaa julkaistaan yli 50 lehdessä (mm. Iltalehdessä, Turun Sanomissa, Aamulehdessä, Keski-suomalaisessa, Pohjalaisessa, Länsiväylässä ja Apulehdessä) ja sitä voi tilata internetin kautta esimerkiksi työpaikoille.

B. Virtasen hahmoon perustuvia sarjakuva-albumia on ilmestynyt jo 15, ja niitä on myyty yli 150 000 kappaletta. Uusin, elokuussa ilmestynyt 20-vuotisjuhla-albumi on nimeltään ”20 vuotta ja vieläkin väsyttää”.

Suomen sarjakuvaseura palkitsi Ilkka Heilän arvostetulla Puupää-hatulla vuonna 2006.

esimerkiksi Maailman psoriasispäivän tietämällä!

Läpeensä suomalainen hahmo

Joka kolmas suomalainen työikäinen tekee työtä toimistossa. B. Virtanen onkin ehkä Suomen suosituin ”konttorirotta”, joka antaa kasvot suurelle, päätöksenteosta vähän syrjäytyneelle keski-ikäisten – ja nuorempienkin – toimistotyöntekijöiden joukolla.

Sarjaa lukevat myös nuoret ja vasta lukemaan oppineet, sillä selkeästi piirretyt hahmot ja lyhyet tarinat ovat kuin jatkoa lastenkirjoille.

– Ehkä lasten on myös helppo samastua hahmoon, jota komennellaan ja joka ei saa tehdä kaikkea halumaansa, Ilkka Heilä toteaa. B. Virtasta on yritetty lanseerata myös Ruotsissa, mutta yleispätevyydestään huolimatta hahmo on jollakin tavalla niin suomalainen, että se ei välttämättä avaudu muunmaalaisille.

Niin, ja se Bee... Mikähän etunimi kirjaimen taakse oikein kätkeytyy? Sitä ei taida tietää edes piirtäjä itse: – Kyllä kerron sen heti, kunhan vain keksin, hän kuittaa. ■

Ilkka Heilän oheinen Arvaa psorittaa-ko? -sarjakuva ilmestyy tästä lähtien Ihon aika-lehdessä. B. Virtanen tulee koristamaan myös psoriasisaiheisia t-paitoja, jotka tulevat myyntiin tämän syksyn kuluessa. Seuraa ilmoittelua Ihon ajassa sekä Psoriasisliiton ja Nupson nettisivuilla.